

Sygn. akt **IV Ka 1567/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym
w składzie:

Przewodniczący: SSO Władysława Motak

Sędziowie: SO Ryszard Małachowski (ref.)

SO Dorota Mazurek

Protokolant: Kamila Michalak

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Damiana Korczykiewicza

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015 r.

sprawy **Ł. O.**

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Myśliborzu

z dnia 16 czerwca 2015 r. sygn. II K 179/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. P. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem i 60/100) złotych, w tym 27,60 (dwadzieścia siedem i 60/100) złotych podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej obrony udzielonej skazanemu z urzędu przed Sądem Okręgowym jako drugą instancją w sprawie o wydanie wyroku łącznego,

III. zasądza od skazanego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze.

SSO Dorota Mazurek SSO Władysława Motak SSO Ryszard Małachowski

Sygn. akt IV Ka 1567 / 15

UZASADNIENIE

Ł. O. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 11 lutego 2011r., w sprawie o sygn. akt II K 1082 / 10, za czyn z art. 209 § 1 kk, popełniony w okresie od czerwca 2009r. do września 2010r., na karę 3 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie;

II. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 18 września 2012r., sygn. akt II K 601 / 12, za czyn z art. 209 § 1 kk, popełniony w okresie od października 2010r. do grudnia 2011r., na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności

z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat, z obowiązkiem łożenia w tym okresie bieżących rat alimentacyjnych na utrzymanie K. O.;

III. Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 11 stycznia 2013r., w sprawie o sygn. akt IV K 620 / 12, za czyn z art. 178a § 2 kk w zb. z art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniu 11 sierpnia 2010r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności i zakaz prowadzenia rowerów w ruchu lądowym na okres 3 lat;

IV. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 24 czerwca 2014r., w sprawie o sygn. akt II K 282 / 13, za czyn z art. 280 § 1 kk, popełniony w dniu 17 grudnia 2010r., na karę 2 lat pozbawienia wolności.

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2015r. Sąd Rejonowy w Myśliborzu zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 11 października 2012r. do dnia 22 października 2012r.

V. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 8 kwietnia 2015r., w sprawie o sygn. akt II K 769 / 14, za czyn z art. 279 § 1 kk, popełniony w okresie od 14 maja 2014r. do 15 maja 2014r. na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem zatrzymania w dniu 16 maja 2014r.

Sąd Rejonowy w Myśliborzu po przeprowadzeniu przewodu sądowego zainicjowanego wnioskiem skazanego Ł. O. z dnia 20 kwietnia 2015r. i objęciu badaniem skazań opisanych w pkt. IV i V, wyrokiem z dnia 16 czerwca 2015r., sygn. akt II K 179 / 15, na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk, połączył Ł. O. kary pozbawienia wolności orzeczone przez Sąd Rejonowy w Myśliborzu w sprawach: II K 282/13 i II K 769/14 i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 576 § 1 kpk pozostałe rozstrzygnięcia w wyrokach jednostkowych pozostawił do odrębnego wykonania.

Na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu następujące okresy od 11 października 2012r. do 22 października 2012r. i 16 maja 2014r.

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata P. P. kwotę 147,60 zł, w tym 27,60 zł podatku VAT, tytułem nieopłaconej obrony udzielonej skazanemu z urzędu.

Zwolnił skazanego od zapłaty Skarbowi Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku na korzyść Ł. O. wniósł jego obrońca zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażąco niewspółmierność kary łącznej orzeczonej wobec skazanego polegającą na wymierzeniu tej kary w wymiarze 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Stawiając powyższy zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec Ł. O. łagodniejszej kary łącznej pozbawienia wolności oraz odstąpienie od obciążenia skazanego obowiązkiem zapłaty kosztów postępowania za postępowanie przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego, kwestionująca wymiar orzeczonej wyrokiem łącznym kary łącznej pozbawienia wolności, okazała się nieskuteczna i dlatego nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać jednak należy, że w sytuacji gdy postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego zainicjował sam skazany, jak to miało miejsce w rozpoznawanej sprawie, to sposób w jaki we wniosku określił zakres wyroków jednostkowych, które powinny być objęte tym postępowaniem, nie może mieć przesądzającego znaczenia dla określenia zakresu przedmiotowego tego postępowania. Obowiązkiem Sądu meriti wynikającym, zarówno z procesowej normy z art. 570 kpk, jak i normy materialnoprawnej z art. 85 kk, jest bowiem przeprowadzenie postępowania w zakresie wszystkich skazań dotyczących wnioskodawcy, celem ustalenia, czy popełnione przez niego przestępstwa pozostają w realnym zbiegu i przez to, czy kary za nie orzeczone podlegają łączeniu. Zawarty w dyspozycji

przepisu art. 85 kk zwrot „zanim zapadł pierwszy wyrok” odnosi się bowiem do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego (kolejnych) przestępstwa (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2011r., II KK 312 / 10). A zatem sam wniosek o wydanie wyroku łącznego nie jest dla Sądu orzekającego wiążący; jeżeli bowiem pozostając w zgodzie z materialnoprawnymi zasadami łączenia kar, określonymi w art. 85 kk i następnym, Sąd ten w sposób prawidłowy ustali, że zachodzą warunki do wydania takiego wyroku, obejmujące inne sekwencje skazań, uprawniające do orzeczenia poszczególnych kar łącznych, niż wskazane we wniosku, to wydanie takiego wyroku łącznego staje się obowiązkiem Sądu.

Tymczasem w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy zgodnie z wnioskiem i wolą skazanego, objął wyrokiem łącznym tylko skazania ze spraw o sygn. akt II K 282 / 13 i II K 276 / 14; nie dostrzegając przy tym potencjalnych możliwości przyjęcia innej – zgodnej z art. 85 kk - konfiguracji skazań dotyczących czynów pozostających w zbiegu uzasadniającym połączenie węzłem wyroku łącznego, a tym samym innego ustalenia zbiegu przestępstw, który by zawierał czyny osądzonego także w sprawach o sygn. akt: II K 1082 / 10, II K 601 / 12, IV K 620 / 12. Wówczas zaś cezurę czasową stanowić powinna data wydania wyroku w sprawie o sygn. akt II K 1082 / 10, zaś czyny popełnione w okresie od czerwca 2009r. do września 2010r. (II K 1082 / 10), w dniu 11 sierpnia 2010r. (IV K 620 / 12) i w dniu 17 grudnia 2010r. (II K 282/13) niewątpliwie pozostają w realnym zbiegu, bowiem skazany dopuścił się ich zanim zapadł wyrok Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 10 lutego 2011r. (sygn. akt II K 1082 / 10). Stwierdzić zatem należy, że objęcie przez Sąd I instancji wyrokiem łącznym jedynie skazań wskazanych przez Ł. O. w jego wniosku było błędne. Jednakże konstatacja ta nie oznacza jeszcze możliwości uchylecia zaskarżonego wyroku łącznego i przekazania go do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, albowiem wyrok łączny został zaskarżony jedynie na korzyść skazanego. Obowiązek respektowania zakazu reformationis in peius (art. 443 kpk) oznacza, że suma dolegliwości wynikających ze wszystkich kar jednostkowych i łącznych - które mógłby orzec Sąd Rejonowy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy - nie może przewyższać tych, które wynikają dla skazanego z zaskarżonego wyroku łącznego (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2011r., II KK 312 / 10).

Mając na uwadze powyższe stwierdzić zatem należy, że mimo, iż obowiązkiem Sądu I instancji było z urzędu zbadanie możliwości połączenia wyrokiem łącznym nie tylko wyroków wskazanych przez Ł. O. we wniosku, ale także pozostałych wyroków dotyczących tego skazanego, niecelowym byłoby uchylene zaskarżonego wyroku łącznego i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, a to z uwagi na zakaz wynikający z art. 443 kpk.

Odnosząc się natomiast do podniesionego w apelacji obrońcy skazanego zarzutu rażącej niewspółmierności wymierzonej Ł. O. kary łącznej, wskazać należy, że argument ten nie spotkał się z akceptacją Sądu odwoławczego.

Sąd Rejonowy połączył węzłem kary łącznej, w oparciu o treść art. 85 kk, art. 86 § 1 kk, kary jednostkowe wymierzone wobec Ł. O. w sprawach opisanych w punktach I i II części wstępnej zaskarżonego wyroku. Orzeczone w ww. sprawach kary jednostkowe to odpowiednio: w sprawie o sygn. akt II K 282 / 13, za czyn z art. 280 § 1 kk – 2 lata pozbawienia wolności, w sprawie zaś o sygn. akt II K 769 / 14, za czyn z art. 279 § 1 kk - kara 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. A zatem wymiar kary łącznej pozbawienia wolności winien mieścić się w granicach od 2 lat pozbawienia wolności do 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Wbrew zarzutowi apelującego, Sąd meriti ustalając wymiar kary łącznej prawidłowo uwzględnił okoliczności przemawiające na korzyść skazanego, w tym pozytywną opinię dyrektora Zakładu Karnego, w którym obecnie odbywa karę Ł. O.. Wskazać jednak należy, że okoliczność ta sama w sobie nie daje podstaw do zastosowania przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności zasady pełnej absorpcji. Całkowitą absorpcję można bowiem zastosować albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź przedmiotową – podmiotową i czasową, albo orzeczone za niektóre z czynów kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną. Żaden z tych warunków nie został natomiast w niniejszej sprawie spełniony. Sąd I instancji trafnie dostrzegł, że przestępstwa z art. 280 § 1 kk i art. 279 § 1 kk należą do kategorii przestępstw podobnych, popełnione jednak zostały na szkodę różnych pokrzywdzonych oraz w znacznej odległości czasowej (czyn z art. 280 § 1 kk popełniony w dniu 17 grudnia 2010r., czyn z art. 279 § 1 kk popełniony w okresie 14 – 15 maja 2014r.).

Mając zatem na uwadze okoliczności związane ze skazanym Ł. O. oraz popełnionymi przez niego przestępstwami, Sąd meriti trafnie uznał za zasadne przyjęcie przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności zasady asperacji, tj. częściowej absorpcji. Wskazać bowiem należy, że kara łączna to szczególna kara wymierzana niejako "na nowo" i jako taka stanowić musi syntetyczną całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego, reakcją na popełnione czyny i jako taka nie może i nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karania w stosunku do sprawcy - pozostających w realnym zbiegu – przestępstw.

W tych okolicznościach stwierdzić należy, że nie ma racji skarżący, iż orzeczona wobec Ł. O., przy zastosowaniu zasady asperacji, kara łączna 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności razi swoją surowością. Stąd też nie ma jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia zarzutu podniesionego w apelacji, a tym samym zmiany wyroku łącznego w kierunku w niej postulowanym.

W tej sytuacji zaskarżony wyrok łączny Sądu Rejonowego należało, na podstawie art. 437 § 1 kpk, utrzymać w mocy.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu Ł. O. przez adw. P. P. z urzędu w postępowaniu odwoławczym, rozstrzygnięto zgodnie z treścią § 14 ust. 5 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j . Dz. U. z 2013r., poz. 461 ze zm.).

Na podstawie art. 636 § 1 kpk zasądzone od skazanego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze, nie znajdując podstaw do zwolnienia go od zapłaty tych należności.

SSO Dorota Mazurek SSO Władysława Motak SSO Ryszard Małachowski